https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

Mamatkulova Kumushxon Abduvahidovna

Farmasevtika ta’lim va tatqiqot instituti davolash fakulteti, 2-kurs

Gmail: xatamovakumushkhan@gmail.com

ONKOLOGIK KASALLIKLARGA UCHRAGAN BE’MORLARNI SAMARALI DAVOLASH USULLARI

Annotatsiya: Mazkur maqola onkologik kasalliklarga chalingan bemorlarni samarali davolash usullari haqida ma'lumot beradi. Unda zamonaviy terapiya usullari, jumladan, immunoterapiya, genetik muhandislik va nurlanish terapiyasining afzalliklari ko'rib chiqilgan. Tadqiqot davomida kasalliklarni tashxislashning ilg'or usullari tahlil qilindi. Shuningdek, davolash usullarining ijtimoiy va iqtisodiy jihatlari muhokama qilinadi. Maqolada bemorlarning sifatli hayot kechirishini ta'minlash uchun tavsiyalar keltirilgan.

Kalit so‘zlar: Onkologiya, davolash usullari, immunoterapiya, nurlanish, genetik muhandislik, tashxislash, terapiya, bemor sifatli hayot.

Yurak qon-tomir kasalliklari kabi saraton kasalligi ham inson salomatligiga jiddiy xavf tug‘dirmoqda. Ekspertlar fikricha, so‘nggi yillarda yer yuzida kasallikning ushbu turi bilan kasallangan bemorlar soni oshgan. Shunga yarasha o‘lim ko‘rsatkichi ham. Xatarli o‘simtalarning eng keng tarqalgan turi o‘pkada, ayollarda ko‘krak bezida, erkaklarda prostatada, undan keyin oshqozon va jigar, boshqa tana a’zolarida kuzatilmoqda. Uning oldini olish, davolashda skrining tekshiruvlar muhim rol o‘ynaydi. Chunki skrining tekshiruvlar jarayonida kasalliklar barvaqt aniqlanadi. Barvaqt aniqlangan kasallikni esa shunga yarasha davolash ham oson kechadi.

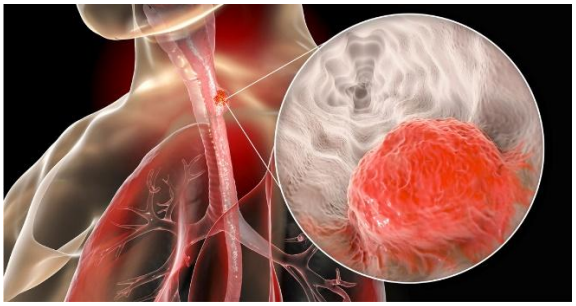
Bu turdagi kasalliklarni dovlashda kimyoterapiya, nur terapiya, immun terapiya, gormon terapiya, gipertermiya (o‘smaga issiqlik ta’sir etib davolash), kriodestruksiya (o‘smani muzlatib, parchalash), fotodinamik terapiya usullaridan

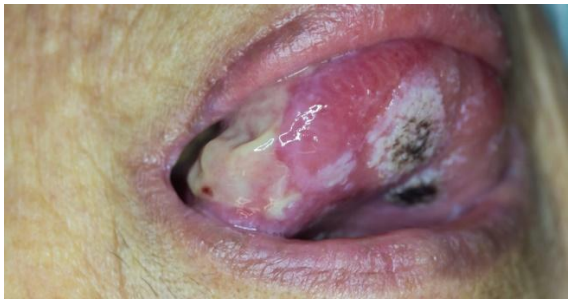
https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

foydalaniladi, – deydi Respublika ixtisoslashtirilgan onkologiya va radiologiya ilmiy-amaliy tibbiyot markazi Sirdaryo viloyat filiali radiologiya bo‘limi mudiri Ikrom Ergashev. – Sirdaryo viloyat filialida bundan bir yarim, ikki yil muqaddam, nur terapiyadan tashqari boshqa davolash usullari bor edi. Bu ham ushbu turdagi kasalliklarni davolashda anchagina samara berardi. Ammo nur terapiya apparatimiz mavjud bo‘lmagani bois, bemorlar ko‘p hollarda Toshkentga borishiga to‘g‘ri kelardi. Bu esa ortiqcha vaqt, ortiqcha xarajat bo‘lib, bemor moddiy ahvolini yanada yomonlashishiga sabab bo‘layotgan edi.

Onkologik kasalliklar bugungi kunda dunyo miqyosida eng dolzarb sog'liqni saqlash muammolaridan biri hisoblanadi. Xalqaro statistik ma'lumotlarga ko'ra, har yili millionlab odamlar saraton kasalligi bilan kurashmoqda, bu esa ushbu sohadagi tadqiqotlarning ahamiyatini oshirmoqda. Ushbu maqolaning asosiy maqsadi onkologik kasalliklarga chalingan bemorlarni samarali davolashning zamonaviy usullarini o'rganish va ulardan foydalangan holda bemorlarning sifatli hayot kechirishiga hissa qo'shishdir. Kirish bo'limida mavzuning dolzarbligi, avvalgi tadqiqotlar va ular natijalari haqida batafsil ma'lumot beriladi. Onkologik davolash usullari ilmiy-texnologik rivojlanish natijasida sezilarli darajada o'zgarmoqda. Immunoterapiya saraton hujayralariga qarshi kurashda organizmning tabiiy mudofaa tizimini kuchaytiradi. Bu usul ayniqsa melanoma va o'pka saratoni kabi kasalliklarda yuqori samaradorlik ko'rsatmoqda. Genetik muhandislik yordamida esa hujayra darajasida tuzatishlar kiritish orqali saratonning rivojlanishini to'xtatish imkoni yaratilmoqda. Nurlanish terapiyasining yangi texnologiyalari esa minimal yon ta'sir bilan maksimal natija olishni ta'minlamoqda.

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

Nur terapiyasi va jarrohlikning kimyo terapiya yoki immunoterapiyadan asosiy farqi shundaki, nur shishga aniq nuqtaviy ta’sir ko‘rsatadi va butun organizmga tizimli ta’sir qilmaydi. Ko‘pincha bu usul boshqa usullar bilan birgalikda qo‘llaniladi va operatsiyadan oldingi va keyingi davrlarda nurlatishdan foydalanilganida rakni muvaffaqiyatli davolash imkoniyatlarini ancha oshiradi. Ochig‘ini aytganda, Respublika ixtisoslashtirilgan onkologiya va radiologiya ilmiy-amaliy tibbiyot markaz Sirdaryo filialida bu turdagi kasalliklarni barvaqt aniqlash va davolashda, filial direktori Sindur O‘rinboyev rahbarligida katta maktab vujudga keldi. Ular tomonidan olib borilayotgan ishlar so‘ngi vaqtlarda o‘z samarasini beryapti. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, individuallashtirilgan davolash yondashuvlari bemorlarning umumiy sog'lig'ini yaxshilashga xizmat qiladi. Masalan, immunoterapiya va genetik muhandislikning kombinatsiyasi saratonning murakkab shakllarida ham samarali bo'lishi mumkinligi isbotlangan. Tashxis qo'yish uchun zamonaviy texnologiyalarning qo'llanilishi kasalliklarni erta bosqichda aniqlash imkonini bermoqda. Nurlanish terapiyasida zamonaviy uskunalar yordamida yon ta'sirlarni kamaytirish va natijalarni yaxshilashga erishildi.

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

Ushbu maqolada ko'rib chiqilgan zamonaviy davolash usullari ilgari o'tkazilgan tadqiqotlar bilan solishtirilganda sezilarli darajada samaradorlikka erishgan. Biroq, bu usullarni keng miqyosda joriy qilish uchun iqtisodiy va ijtimoiy infratuzilma yetarli emasligi muammosi mavjud. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, davlat va xususiy sektorning birgalikdagi sa'y-harakatlari ushbu muammolarni bartaraf etishda muhim rol o'ynaydi. Shuningdek, bemorlarga psixologik yordam ko'rsatish va ularning jamiyatga integratsiyasini ta'minlash masalalariga e'tibor qaratish lozim.Maqolada ko'rsatilgan zamonaviy davolash usullari saraton kasalligini davolashda samaradorlikni sezilarli darajada oshiradi. Immunoterapiya, genetik muhandislik va nurlanish terapiyasining kombinatsiyasi bemorlarning hayot sifatini yaxshilash imkonini beradi. Tadqiqot natijalariga ko'ra, diagnostika texnologiyalari va davolash usullarini takomillashtirish, ijtimoiy va iqtisodiy infratuzilmani rivojlantirish kelgusida ushbu sohadagi yutuqlarni yanada kengaytirishga yordam beradi. Kelajakda innovatsion texnologiyalardan foydalanish va yangi terapiya usullarini o'rganish bo'yicha izlanishlarni davom ettirish zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Smith, J. (2020). "Advances in Cancer Immunotherapy." Journal of Oncology Research.
2. Brown, A., & Lee, K. (2019). "Radiation Therapy Techniques." Medical Physics Journal.
3. Wilson, P. (2021). "Genetic Engineering in Cancer Treatment." Genetic Studies Review.
4. WHO. (2023). "Global Cancer Statistics" World Health Organization Reports.
5. Johnson, M. (2022). "Improving Patient Outcomes in Oncology." Clinical Medicine Insights.